

פרשת לך לך

שאחריה אבל בפסוק הקודם הוא מלעיל.

- "הִיָּה שֵׁם" (יג,ג) - מלעיל, הקדמא בהא, מדין נסוג אחור.
- "והכנעני והַפְּרָזִי" (יג,ז) - הזין דגושה כדי שלא ישמע כלשון פרזות. והריש בחיריק לא בקמץ.
- "אֱלֹהֵינָא תְהִי מְרִיבָה" (יג,ח) - התיו רפה שמילת "נָא" בקדמא על הנון ואינו טעם מפסיק, ודומה לו הפשט(א) בצורתו אלה שהוא כן טעם מפסיק ויבוא תמיד בסוף התיבה ממש.
- "רַעִים וְזֹזְטָאִים" (יג,יג) - הטית דגושה ופירושה אנשים העושים חטאים, והחטא בלשון רבים בא בטית רפה. ואע"פ שהאות טית מבטאה הטבעי הוא חזק (לעומת התיו) אעפ"כ יש להבחין בין טית רפה לדגושה.
- "אֲרִיֹךְ מִלֶּךְ אֶלְסָר" (יד,א) - הלמד דגושה. "כְּדָרְלַעְמֹר" - הדלת בקמץ חטוף.
- "מִלֶּךְ צַבִּיִּים" (יד,ב) - כתוב בשני יודים וקוראים צבויים כשהבית נקראת בחולם לא בקבוץ.
- "והנשארים הָרָה זָסוּ" (יד,ג) - ההא של "הָרָה" בסגול והנון של "זָסוּ" דגושה בדגש כבד מדין אתי מרחיק.
- "וַיִּזְשִׁבֶהָ לָּו" (טו,ו) - החית נקודה בשוא, והלמד דגושה מדין אתי מרחיק.
- "ויהי השמש בְּצָאָה" (טו,ז) - מלעיל שהוא לשון עבר עיין רש"י במקום.
- "ויבצָאָה מִלֶּאךְ הָ" (טו,ז) - בשני קמצים ומפיק הא.
- "וְאָנָה תִלְכִּי" (טו,ח) - התיו רפויה ואין כאן דין אתי מרחיק כי בין שני הטעמים (זה שבקמץ שבאלף וזה שבצירי שבלמד) מפסיקים יותר מתנועה אחת (שהם הקמץ שבנון והצירי שבתיו).
- "הַנֶּךְ הָרָה וַיִּלְדֶּתָ בֵּן" (טו,יא) - היוד בחולם, ובאים שני שואים נחים בסוף המילה והתיו דגושה שבאה לאחר שוא נח. "וַיִּקְרָאתָ שְׁמוֹ יִשְׁבֻעָאֵל" - התיו נחה (ללא ניקוד) -

- "אֲבָרָם" - בלא הא. ומפרק י"ז פסוק ה' והלאה יש לומר אֲבָרָהֶם עם הא. חוץ מן הפסוק בנחמיה ט,ז שאומרים בתפילת שחרית - "אתה הוא ה' האלהים אשר בזורת באברם והוצאתו מאור כשדים ושיבות שמו אברהם" ומתפסק "אברם הוא אברהם" בדברי-הימים א א,כז. ועיין במסכת ברכות דף י"ג ע"א.
- "וְאֶבְרָכֶךָ" (יב,ב) - ההעמדה בבית ולא בריש. השוא שבכף הראשונה לדעת הבבלים והחלבים מבוטא כשוא נח וכן כל שוא אע"פ שבא לאחר תנועה גדולה אם אינו כלוא בין שני טעמים או מעמידים (ונקרא מחצוּרָה) מ"מ כאן קשה לבטאו כך בגלל הדומות. ומנהג חלק מקהילות צפון אפריקה שהוא בחטף-פתח. ברם רוב הספרדים מבטאים אותו בשוא נע.
- "עַד אֶלְכֹן מוֹרָה" (יב,ו) - האלף בצירי לא בפתח.
- "לֵה הַנְּרָאָה אֱלֹהֵי" (יב,ז) - האלף בסגול לא בקמץ.⁷
- "וַיִּקְרָא בְשֵׁם ה'" (יב,ח) - טעם מפסיק במילת "וַיִּקְרָא", אבל המילים "בְשֵׁם ה'" באות ללא הפסק ביניהם.
- "וַיִּרְדּוּ אֲבָרָם מִצְרִימָה" (יב,י) - יש להפריד בין הדבקים שלא תבלע מס אחת.
- "וַיִּהְיֶה לָּו אֶתְּךָ אֱלֹהֵי פְרַעֲמָה" (יב,ט) - הוקלה הלמד הראשונה שבאה ללא דגש כדי להקל על הלשון למרות שהיא מבנין פיעל והיתה הלמד ראויה להדגש.
- "בְּמִזְבֵּחַ אֶתְּךָ" (יב,יח) - הזין דגושה מדין דחיק. "עֲשִׂיתָ לִּי" - הלמד דגושה מדין אתי מרחיק וכן הלמד של "הַגְּדַת לִּי".
- "לְבֹהֶה אֲמַרְתָּ" (יב,יט) - "לְבֹהֶה" מלרע מפני האות אלף של "אֲמַרְתָּ"

⁷ עיין בהערות על פרשת וישלח על הפסוק "לא להנראה אליך" (לה,א).

פרשת לך לך

- שמדברים לנקבה, שלא כמו בפסוק "וְקִרְאתָ אֶת־שִׁמּוֹ יִצְזֹק" (יז, יט) שהתיו מנוקדת בקמץ - כי מדברים לזכר. ובשניהם התיו רפה.
- "יִדּוּ בְכָל" (טז, יב) - הבית רפה מפני שבאה לאחר אהו"י.
- "אֶתְהָ אֵל רְאִי" (טז, יג) - הריש נקודה בחטף-קמץ מפני שהוא שם דבר עיין רש"י.
- "וַיְבָרְכֵתִי אֶתְהָ" (יז, טז) - הפועל "וַיְבָרְכֵתִי" הוא מבניין פִּיעַל שצריכה האות ריש שהיא עין הפועל שלו להיות דגושה, והבית שלפניה הייתה צריכה להיות בחיריק, אך נהפכה לצירי לתשולם הדגש שנשמט מהריש כדוגמת "וַיַּבְצַע בְּרַךְ" (תהלים י, ג), "לַעֲנֵג לַרֶשַׁע זֶזְרַף עֲשֵׂהוּ" (משלי יז, ה), "וַיִּזְרִיתֶם בְּאֶרְצוֹת" (יחזקאל ל, כג). ומכיוון שהבית עכשיו מנוקדת בתנועה גדולה שוב אינה גורמת לאות שאחריה להדגש.⁸
- "הַלְלִיךְ מֵאָה שָׁנָה" (יז, יז) - הלמד דגושה. "הַבְּתִיתֵשִׁעִים" - הבית רפויה כדינה שלאחר חטפים לא יבוא דגש, והא התימה דינה להיות מנוקדת בחטף-פתח שלא כמו הא הידיעה שבאה בפתח וגורמת לדגש אחריה. מ"מ מילת "הַלְלִיךְ" שלפני-כן, אע"פ שאינה הא הידיעה, ההא באה בפתח והלמד דגושה. והטעם שלא נוקדה ההא כדינה בחטף-פתח כי לא יתכן שיבוא חטף מיד לפני שוא נע, כפי שלא יבואו שני שואים נעים יחדיו.

⁸ ע"פ רש"י נחמיה ג, ג.